

PRIMLJENO:	20. V	20 15. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-01-1/15-15	
VEZA:		
EPA:		
SKRACENICA:	PRILOG:	

BR/PRP003/15

SKUPŠTINA CRNE GORE
Predsjedniku Skupštine

Predsjedniku Vlade Crne Gore

Poštovani gospodine Đukanoviću,

U skladu sa članom 187 Poslovnika Skupštine, postavljam Vam sljedeće:

PITANJE

U kojoj je fazi postupak utvrđivanja individualne odgovornosti za štetu po budžet Crne Gore u iznosu od 181.124.519,46 EUR, nastalu na osnovu plaćenih garancija za kredite 8 privrednih društava (Kombinat aluminijuma AD Podgorica, Željezara AD Nikšić, NIP Pobjeda AD Podgorica, Rudnici boksita AD Nikšić, Melgonija Primorka Bar, Mi-Rai DOO Nikšić, Fabrika elektroda AD Plužine i Lenka AD Bijelo Polje) u periodu 2011 – 2014. godina?

Odgovor tražim i u pisanoj formi.

Predsjednik Kluba samostalnih poslanika

Mladen Bojanić

Vlada Crne Gore
Predsjednik

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	22. VI 2015. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-1/15-15/2
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG. 1

Broj: 01 - 2448

Podgorica, 18. jun 2015. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE
Gospodin Ranko KRIVOKAPIĆ, predsjednik

Poštovani predsjedniče,

U skladu sa stavom 7 člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore u prilogu dostavljam pisane odgovore na poslanička pitanja, postavljena tokom Premijerskog sata održanog 27. maja 2015. godine.

S poštovanjem,

Milo ĐUKANOVIĆ

2. Mladen BOJANIĆ, Klub samostalnih poslanika

POSLANIČKO PITANJE

U kojoj je fazi postupak utvrđivanja individualne odgovornosti za štetu po budžet Crne Gore u iznosu od 181.124.519,46 eura, nastalu na osnovu plaćenih garancija za kredite 8 privrednih društava (Kombinat aluminijuma AD Podgorica, Željezara AD Nikšić, NIP Pobjeda AD Podgorica, Rudnici boksita AD Nikšić, Melgonija Primorka Bar – Mi-Rai DOO Nikšić, Fabrika elektroda AD Plužine i Lenka AD Bijelo Polje) u periodu od 2011 – 2014. godine?

Odgovor tražim i u pisanoj formi.

ODGOVOR

Gospodine Bojaniću,

Sistem državnih garancija je instrument kojim se popravlja privredni ambijent države, jača povjerenje učesnika u finansiranju, širi ekonomska baza i time povećava obuhvat u prikupljanju izvornih javnih prihoda i posredno jača fiskalna vitalnost privrednog sistema. U vremenima recesija i jakih ekonomskih kriza, poput one koja je eskalirala 2009. i 2010. ovaj instrument dobija na značaju.

Primjena instrumenata državne garancije, kao sastavnog dijela ekonomske politike Vlade, nosi rizik i da država izmiri obaveze kada glavni dužnik nije u stanju to da uradi, i u tom slučaju je lako kvantifikovati rashod u državnom budžetu. Kompleksnije je obračunati ekonomske i socijalne benefite od izdavanja državnih garancija, a oni su razumljivo, motiv svake države da koristi ovaj instrument.

U periodu od 2008-2014 godine Država Crna Gora je izdala garancije za kreditna zaduženja pravnih lica u ukupnom iznosu od oko 624,76 mil. eura (okviran iznos je iz razloga što su neke garancija izdate u USD, a iskazali smo ih po kursu na 31.12.2014. godine), i to: 2008 - 37,98 mil.eura, 2009 - 208,65 mil.eura, 2010 - 265,55 mil.eura, 2011 - 18,18 mil.eura, 2012 - 10,00 mil.eura, 2013 - 64,40 mil.eura i 2014 – 20,00 mil.eura.

Iznos plaćen iz Budžeta po osnovu izdatih garancija zaključno sa 31.12.2014. iznosi 182,7 miliona eura.

Po garancijama izdatim preduzećima pomenutim u Vašem pitanju, u periodu 2009-2014 godine, plaćeno je: za KAP – 126,20 mil.eura, za Željezaru – 34,54 mil.eura, za Rudnike boksita – 6,23 mil.eura, za Pobjedu – 7,75 mil.eura, Melgonia - Primorka – 4,09 mil.eura, Mi-rai – 1,69 mil.eura, FEP Plužine – 1,66 mil.eura i Lenka – 0,58 mil.eura.

Podsjetiću, podrška sistemski važnim kompanijama u uslovima krize kako bi se preduprijedili veći negativni efekti po ukupnu ekonomiju i građane široko je primjenjivana u najrazvijenijim državama tokom posljednje krize. Milijarde dolara su Sjedinjene Američke Države opredijelile za podršku automobilske industriji i bankarskom sektoru, bilo kroz direktno upumpavanje sredstava bilo kroz različite vidove garancija. Slične pakete podrške obezbijedile su neke od najrazvijenijih država Evrope, poput Velike Britanije, Njemačke, Austrije i drugih.

U našoj praksi garancije su izdate od strane Vlade Crne Gore, u skladu sa Zakonom o Budžetu usvojenim u Parlamentu Crne Gore. Procedura odobravanja garancija podrazumijeva između ostalog i odluku Skupštine kroz usvajanje predloga zakona o budžetu i verifikaciju kroz završni račun Zakona o budžetu. Dakle, garancije su izdate u skladu sa zakonskom procedurom koja obuhvata: usvajanje godišnjeg zakona o budžetu; usvajanje odluke o zaduživanju i davanju garancija; podnošenje zahtjeva resornog ministarstva za izdavanje garancija; podnošenje predloga od strane Ministarstva finansija, donošenje odluke Komisije za državnu pomoć i usvajanje plana restrukturiranja (u slučajevima kada je plan potreban); donošenje odluke od strane vladinih komisija i na kraju Vlade, nakon čega Ministarstvo finansija izdaje garancije, a sve u krajnjem potvrđuje Skupština kroz završni račun budžeta.

Zato čini mi se nije realno Vaše očekivanje individualiziranje odgovornosti, u slučajevima plaćanja po garancijama, kao što nije moguće individualizirati zasluge za garancije po kojima nije bilo plaćanja, a doprinijele su opštem prosperitetu pojedinih sektora crnogorske privrede, kao npr. garancije za kreditne linije bankama kojima su kreditirani projekti u malom i srednjem biznisu.

I dozvolite samo par rečenica - komentara na ono što je bio sadržaj Vašeg obrazloženja.

Dakle, možemo naravno politički manevrisati i o tome sam govorio u odgovoru na prvo pitanje, uvijek trudeći se da, da kažem zavedemo, laičku javnost u validnost svojih argumenata. Ali, ne vidim zaista nikakvog osnova za povezivanje izdvajanja sedam euro centi za finansiranje najvrednijeg infrastrukturnog projekta u istoriji Crne Gore sa temom o kojoj mi pričamo. Dakle, država Crna Gora (se) opredijelila da svakako više od 2 milijarde eura tada kada nam je BDP nešto oko 3,5 miliona izdvoji za gradnju auto-puta. I sada hoćemo da problematizujemo da li bi korisnici tog auto – puta trebali da plate sedam euro centi kao svoju participaciju, svoju kontribuciju u unapređenju infrastrukture koja će, prije svega, njima koristiti za bezbjednije i udobnije putovanje, i to nema zaista nikakve veze sa ovim garancijama. Ne treba ih tako nipošto prikazivati.

I drugo – Vaše pitanje koliko je ovo proizvelo štete, a koliko donijelo koristi?

Evo sada smo pomenuli da pričamo o 182,7 miliona, od čega je, kao što sam kazao, 126 miliona (dakle više od 2/3) vezano za KAP koji radi, i koji je prošle godine napravio (samo u prošloj godini) više od 100 miliona eura društvenog proizvoda Crne Gore, koji ove godine uvećava broj ćelija, dalje razuđuje proizvodnju, razvija prerađivačke kapacitete, koji će, siguran sam, u sljedećoj godini proizvesti 200 miliona eura. I pričamo o Željezari koja radi, za koju je dato 34 miliona garancije. Dakle, KAP i Željezara su “progutali” sigurno više od 3/4 ovog iznosa. Rudnici Boksita koji su živo preduzeće, Pobjeda koja je živo preduzeće (u međuvremenu privatizovana). Dakle, ovo što sam nabrojao je sigurno više od 4/5 izdatih garancija. Je li trebalo pokušati da se ta preduzeća spase, ili dopustiti njihovu likvidaciju, naravno, o tome dozvoljavam da možemo da imamo različite ocjene. Ja sam tvrdo uvjeren da su ovo bile dobre investicije države.